

βιτρίνα ή, σύνηθ. βειτρίνα Κέρκ. Πελοπ. (Μεσσ.)
Έκ του Γαλλ. *vitrine*.

1) Ύαλοσκεπές παράθυρον ἐμπορικῶν καταστήματος εἰς τὸ ὁποῖον προτίθενται τὰ πρὸς πώλησιν ἀντικείμενα, ὑαλόφρακτος προθήκη σύνηθ. : "Ο,τι καλύτερο ἔχουν τὰ μαγαζιά τὸ βγάζουν 'ς τὴ βιτρίνα. || Φρ. Εἶναι ὅλος βιτρίνα (ἐπὶ τοῦ ἐπιδεικνυομένου) Λεξ. Ἐλευθεροῦδ. Δημητρ. Συνών. βιτρίνα. 2) Σκευοθήκη μὲ ὑάλινα θυρόφυλλα Κέρκ.

3) Ύαλοπίναξ Νάξ.

βιτρίνι τό, ΓΨυχάρ. Ὀνειρ. Γιαννίρ. 489 — Λεξ. Μπριγκ.

Έκ του οὐς. βιτρίνα.

Βιτρίνα 1, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν. : "Ετρίζαν τὰ βιτρίνια καὶ τὰ τζάμια 'ς τὸ μαγαζὶ ΓΨυχάρ. ἔνθ' ἀν.

βιτριόλι τό, λόγ. σύνηθ.

Έκ του Γαλλ. *vitriol*.

1) Τὸ θεικὸν ὀξύ. 2) Τὸ ἄλας θεικὸς σίδηρος, εἰδικώτερον πράσινο βιτριόλι, ἢ τῶν ἀρχαίων μελαντηρία. Συνών. καρμπογιά, μαυρί. 3) Τὸ ἄλας θεικὸς χαλκός, εἰδικώτερον βιτριόλι μαβί, τὸ ἀρχαῖον χάλκανθον.

4) Ἡ στυπτηρία (ὡς χρήσιμος μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὴν βαφικὴν). [**]

βίτς ἐπιφών. Σκῦρ.

Λέξις πεποιημένη.

Τὸ ἐπιφών. χρησιμοποιεῖται ὡς κλητικὸν πρὸς τὰ ὀρφανὰ ἐρίφια ἢ ἀρνία νὰ θηλάσουν.

βίτσα ή, κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. οβίτσα Ἡπ. Θεσσ. Πελοπ. (Γέρμ.) ζίτσα Πόντ. (Ἀμισ. Οἰν.) βίτσα Στερελλ. (Ἀράχ.) βέτσα Τήλ. βέτζα Νίσυρ. βαβίτσα Κύπρ.

Τὸ μεσν. οὐς. βίτσα, ὁ ἐκ του Λατιν. *vitea*.

1) Εὐθύς, λεπτὸς καὶ εὐλύγιστος κλώνος δένδρου ἢ θάμνου, ἰδίως δὲ λύγου χρησιμεύων καὶ ὡς μαστίγιον κοιν. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. : Φρ. Βίτσα ποῦ θέλει! (εἶναι ἄξιος δαρμοῦ, συνών. φρ. ξύλο ποῦ τοῦ χρειάζεται.) σύνηθ. Μιτ' βίτσα νὰ τοῦ βαρέσ' νὰ κινήσ' (ἐπὶ οἰκίας καθαροτάτης) Μακεδ. (Νάουσ.) || Παροιμ. Ὅσο 'ν' ἡ βίτσα δροσερὴ τὴν κάνεις ὅ,τι θέλεις (ἐνόσω εἶναι τις νέος εἶναι ὁ χαρακτήρ του εὐπλάστος, συνών. παροιμ. Ὅσο 'ν' ἡ βέργα τρυφερὴ τὴν κάνεις ὅ,τι θέλεις) Κρήτ. Χλωρὴ γυρίζ' ἡ βίτσα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) αὐτόθ. || Ἄσμ.

Σὰ δαχτυλίδ' ἡ μέση σου, σὰ βίτσα τὸ κορμί σου,

χαρὰ 'ς τὸ νεὸ ποῦ δὰ σταθῇ γαδρὸς γιὰ ὄνομή σου

αὐτόθ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Διήγ. παιδιόφρ. στ. 785 (ἐκδ. Wagner) «τυφλώνουν σε, κακότηχον, δέχνουν σε μὲ τὴν βίτσαν». 2) Μαστίγιον ἀποτελούμενον ἐκ βραχείος ραβδίου εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὁποῖου ἔχει προστεθῇ λεπτὸν σχοινίον Εὐβ. (Ὁξύλιθ.) Κέρκ. Πελοπ. (Τριφυλ.) Στερελλ. (Καλοσκοπ.) — Λεξ. Βυζ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Συνών. μαγκούρι. 3) Ὁ καυλὸς τοῦ ἀγριοκρομμύου, τῆς σκίλλης Κύπρ. Συνών. βιτσάδα, βιτσάδιν. 4) Ἐκαστον τῶν καλαμίων τῶν τιθεμένων κατὰ πλάτος τοῦ περὶ τὸ ὀπίσθιον ἀντίον τυλισσομένου στημονίου διὰ νὰ μὴ συσφίγγεται τοῦτο Κρήτ. (Βιάνν.) 5) Ξυλίνη στεφάνη βαρελλίου Θράκ. (Αἰν.) Συνών. βέργα 7, στεφάνι, τσέρκι. β) Ἐπιρρηματ., μέχρι στεφάνης Εὐβ. (Κουρ. κ.ά.) Θεσσ. Πελοπ. (Καρυὰ Κορινθ.): Τὸ γιόμισε βίτσα τὸ βαρέλλι Καρυὰ Κορινθ. Τοῦ πιθάσ' εἶνι βίτσα γιμάτου Εὐβ.

Τὸ παπῶρι ἦτανε βίτσα Κουρ. Τοῦ γέμ'σα βίτσα βίτσα Θεσσ.

6) Ἐλασμα μετάλλινον Θράκ. (Σηλυβρ.): Μιὰ βίτσα ἀσημένια - μαλαματένια. Συνών. βέργα 13. 7) Εἶδος γλυκύσματος ἐπιμήκους Μεγίστ. 8) Εἶδος ραφῆς Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Ἡπ. (Ζαγόρ.) Πελοπ. (Μεσσ.)

βιτσάδα ή, Κύπρ.

Έκ του οὐς. βίτσα καὶ τῆς καταλ. -άδα (Ι).

Βίτσα 3, ὁ ἰδ.

βιτσάδιν τό, Κύπρ.

Έκ του οὐς. βιτσάδα.

Βίτσα 3, ὁ ἰδ.

βιτσάκι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Μικρὰ βίτσα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βεργάκι 1.

βιτσαλάκι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βιτσάλι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

1) Βιτσάκι, ὁ ἰδ. 2) Βέργα χρησιμεύουσα πρὸς γόμωσιν τοῦ τουφεκίου.

βιτσάλι τό, Κρήτ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άλι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ. : Ἄσμ.

Κ' ἡ μάνα τζη τὴν ἔδερε μ' ἓνα χρυσὸ βιτσάλι, δέσνει τὴν κί ὁ κύρις τὴν μὲ τὸ χρυσὸ βιτσάλι.

βιτσαράκι τό, ἀμάρτ. βιτσαράτσι Κύθν.

Ἐποκορ. του οὐς. βιτσαράι διὰ τῆς καταλ. -άκι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ.

βιτσαρεά ή, ἀμάρτ. βιτσαρά Κρήτ. (Σητ.)

Έκ του οὐς. βιτσαράι καὶ τῆς καταλ. -εά.

Βιτσεά, ὁ ἰδ. : Ἐκίνησέ μας τοῖ βιτσαρές χωρὶς νὰ τοῖ κάμωμε πρᾶμα.

βιτσαρί τό, Πελοπ. Ρόδ.

Ἐποκορ. του οὐς. βίτσα διὰ τῆς καταλ. -άρι.

Βιτσάκι, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἀν. : Ἄσμ.

Κι ὁ δάσκαλος τὸν ἔδειρε μὲ τὸ χρυσὸ βιτσαρί

Ρόδ.

Καὶ οκεῖ τὸ μανικάκιν του καὶ πέφτει ἓνα βιτσαίρι αὐτόθ.

βιτσαῖτος ἐπίθ. Κρήτ.

Έκ του οὐς. βίτσα καὶ τῆς καταλ. -αῖτος.

1) Ταινιωτός, ραβδωτός, ἐπὶ ὑφάσματος. 2) Ραδινός, λεπτοφυής, ἐπὶ ζώου.

βιτσεά ή, βιτσεά Μέγαρ. Πελοπ. (Λεῦκτρ.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.) βιτσεά Δ.Κρήτ. (Σφακ. κ.ά.) βιτσαία Πόντ. βιτσεά κοιν. βιτσα Αἰγίν. Ἰκαρ. Ἰων. (Κρήν.) Α.Κρήτ. Σύμ. φ'τσεά Ἰμβρ. βετσεά Βιθυν. Νίσυρ. Τήλ. βετσα Ἀμοργ. Θήρ. Πάτμ. βουτσεά Ἡπ. οβιτσεά Πελοπ. (Γέρμ.) βιτσεά Κάσ.

Έκ του μεσν. οὐς. βιτσεά. Πβ. Πρόδρομ. 3,223 (ἐκδ. Hesseling - Pernot) «καὶ ὡς οὐ νὰ τὸν ἐκβάλωσι συρόμενον ἀπέκει, | βιτσεάς συνάσσει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους».

Ἡ διὰ βίτσας πληγὴ, τὸ διὰ βίτσας κτύπημα ἔνθ' ἀν. : Φρ. Δίνω βιτσεά (καταφέρω πληγὴν διὰ τῆς βίτσας) κοιν. Παίζω βιτσεά (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήτ. Δὲν παίρνει βιτσεά τὸ ζῶ μου (δὲν ἀνέχεται κτύπημα) Πελοπ. (Σουδεν.) || Παροιμ. Νιὰ βιτσεά, σαράντα κολοσοῦσες κ' ἓνα γουρ'να-κάκο (δι' ἐνὸς πλήγματος πολλὰ κέρδη, συνών. παροιμ. μ' ἓνα ζδάρο δυὸ τρυγόνια). || Ἄσμ.

